

WERKvloER

RI&E actueel houden

In dit nummer:

2 RI&E actueel houden noodzakelijk

4 Subsidie financiële pensioenscan

6 Je mag ook niks meer zeggen

7 Oh zit dat zo?! Gegaste ladingen

8 Kennis bijspijkeren over ATEX

RI&E actueel houden noodzakelijk

"Alles verandert, ook

"Veiligheid heeft binnen ons bedrijf 24 uur per dag onze aandacht, het speelt altijd. We leren voortdurend bij en krijgen nieuwe inzichten over veilig werken. En het is gewoon belangrijk dat alle collega's veilig in en om de fabriek kunnen werken." Pauline Kraan is KAM-coördinator bij ABZ Diervoeding en houdt samen met haar collega's de werkomstandigheden binnen het bedrijf in de gaten.

ABZ Diervoeding heeft vier KAM-coördinatoren die er na de recente fusie met De Valk Wekerom een collega bij hebben gekregen. KAM is de afkorting van Kwaliteit, Arbeidsomstandigheden en Milieu, drie belangrijke onderdelen van het bedrijfsproces. Sinds kort is hier het onderdeel Duurzaamheid bijgekomen. Bedrijven hebben te maken met regels en wetten voor betere producten en diensten en arbeidsomstandigheden. Ook zijn er regels die ervoor zorgen dat het milieu geen schade oploopt door de activiteiten van het bedrijf. De coördinatoren hebben een belangrijke rol bij het naleven van deze regels en wetten.

Pauline Kraan is de coördinator die zich bezighoudt met de arbeidsomstandigheden van haar collega's en dus ook met hun veiligheid. Dat betekent dat ze ook de verplichte risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) in haar pakket heeft.

mogelijk in de Arbocatalogus Graan staan beschreven." Dit jaar kunnen alle 350 medewerkers zich laten onderzoeken via een vitaliteitsscan (Periodiek Medisch Onderzoek). Dit is volledig vrijwillig, dus Pauline en haar collega's proberen zoveel mogelijk collega's over te halen om mee te doen. Hierin worden de risico's uit de RI&E meegenomen.

Ronde lopen op locaties

Informeren

"Verder houden de KAM-medewerkers op locatie periodiek op alle vestigingen een hygiëronde, waarbij ook gelet wordt op veiligheid, persoonlijke beschermingsmiddelen, brandblussers en of alle vluchtwegen vrij zijn. Bovendien hebben ze een preventiemedewerker cursus gevolgd en kunnen ze collega's aanspreken op een veilige manier van werken. Ook krijgen we van medewerkers zelf te horen waar behoefte aan is. Bijvoorbeeld aan informatie over veilige inname van grondstoffen, blazen in silo's en allergieën. Daar kunnen we toolboxes voor ontwikkelen. Bij de introductie van een nieuwe ADR stof bijvoorbeeld organiseren we een toolbox voor medewerkers.

Alle KAM-medewerkers hebben periodiek overleg, waarin we aandacht schenken aan nieuwe ontwikkelingen en wensen en vragen van medewerkers. Ook de Ondernemingsraad vraagt in de eigen communicatie aandacht voor veiligheid. We proberen op verschillende manieren de medewerkers te informeren."

Pauline en haar collega's werken sinds eind vorig jaar met het nieuwe arbomanagementsysteem van Nevedi om de RI&E in te vullen.

"Prettig om mee te werken. Het functioneert goed en het is goedgekeurd door de arbeidsinspectie, zodat je weet dat de RI&E compleet is. En je er met vertrouwen mee kan gaan werken."

Iedere vijf jaar volledige RI&E

Cyclus

"Iedere vijf jaar voeren we een volledige RI&E uit bij een van onze locaties. In november hebben we er eentje uitgewerkt in Leusden, dit jaar staan Haastrecht en Nijkerk op de planning. We doen het natuurlijk eerder als daar een aanleiding voor is", aldus Pauline. "Ook buiten die cyclus loop ik rondes op locaties met collega's. Je begint boven in het gebouw en je eindigt ergens buiten. Onderweg zie je samen veel dat aangepakt kan worden. Zo zorg je ervoor dat veiligheid een actueel thema blijft. We werken jaarlijks ons plan van aanpak bij uit de RI&E en ook uit het EVD (Atex) voor de locaties. Ook gaan we een keer per jaar met de bedrijfshulpverleners het bedrijf rond of oefenen we een ontruiming. Bovendien stellen we de RI&E bij als de arbowetgeving verandert. Ook komen er risico's bij, waardoor een verdiepend onderzoek nodig is. We zitten niet in een statische omgeving, alles verandert continue, we leren steeds meer. Zo komen er ook steeds weer risico's bij die

veiligheidsrisico's"

Pauline Kraan

RI&E voor diervoederbranche

Ieder bedrijf moet een RI&E opstellen om op een structurele manier bedrijfsrisico's in beeld te brengen en aan te pakken. Daarmee kan je gezondheidsklachten die met werk hebben te maken en ongevallen tot een minimum beperken.

Agribusiness Service heeft vorig jaar een nieuwe applicatie ontwikkeld waarmee bedrijven gemakkelijker dan vroeger hun RI&E kunnen invullen. De aanleiding was dat de oude applicatie met ingang van 1 januari van dit jaar niet meer beschikbaar was. Het instrument is vernieuwd en geheel toegesneden op onze branche. Invullen is gemakkelijker en kost minder tijd dan vroeger.

De app is gebruikersvriendelijker dan de vorige en dat is vooral voor kleinere bedrijven, met minder dan 25 werknemers, een uitkomst. Zij hoeven hun RI&E en bijbehorend plan van aanpak voortaan niet meer te laten toetsen.

Bedrijven die afdragen aan Stichting Sociaal Fonds Graanbe-

en verwerkende bedrijven kunnen een gebruikersnaam en wachtwoord aanvragen om met deze branche RI&E te kunnen werken. Overige bedrijven kunnen tegen betaling gebruik maken van deze RI&E.

Je kunt de inlogcode per e-mail aanvragen. Stuur een e-mail naar info@graancao.nl en vermeld daarin de bedrijfsnaam, naam contactpersoon en het e-mailadres van de persoon die gebruik gaat maken van de branche RI&E. Het RI&E-instrument voor de Graanbe- en verwerkende bedrijven is erkend. Door deze erkenning krijgen bedrijven met maximaal 25 werknemers vrijstelling op het toetsen van de RI&E door een arbodienst of arbokerndeskundige. Hiermee besparen ze kosten en hebben ze minder administratieve werk.

Meer informatie

Meer informatie is te vinden op www.graancao.nl/arbo/rie

CAO-subsidies

Op een dag is het zover: je gaat bijna met pensioen. Wat betekent dat voor je portemonnee? Heb je dan nog genoeg geld om van rond te komen of valt dat juist reuze mee? Om antwoord te krijgen op deze en andere vragen kan je een financiële expert om advies vragen. Bij de Stichting Sociaal Fonds Graanbe- en verwerkende bedrijven (Sociaal Fonds) kan je hiervoor een subsidie aanvragen.

Financiële pensioenscan Inkomen na

Subsidie voor financieel advies

De Cao-subsidiebrochure is beschikbaar via onze website

Het is de bedoeling dat je een onafhankelijke pensioenadviseur inschakelt. Deze berekent hoe je inkomen er na je pensionering uitziet. Hij rekent ook uit wat er maandelijks op je bankrekening wordt gestort als je eerder met pensioen wil gaan of als je korter wil gaan werken voordat je met pensioen gaat. Hij kijkt ook wat je bij andere werkgevers aan pensioen hebt opgebouwd. Misschien heb je recht op bepaalde toeslagen of uitkeringen.

Je kunt de subsidie maximaal vijf jaar voordat je met pensioen gaat aanvragen. Het lijkt nog ver weg, maar je hebt dan tijd om maatregelen te nemen voor als het tegenvalt. Misschien woon je te duur, dan heb je nog tijd om te gaan verhuizen naar een goedkopere woning. Maar je kunt de subsidie ook korter voor je pensioen aanvragen. Het gaat erom dat je niet voor onaangename verrassingen komt te staan.

Meer informatie

Je vindt meer informatie op www.graancao.nl/subsidies/financiele-pensioenscan. Daar staat ook een aanvraagformulier. Je kunt ook je werkgever om meer informatie vragen.

 Scan me

je pensioen

*Boven: Freek Oteman legt in de brochure Cao-subsidies uit waarom de pensioenscan belangrijk is.
Onder: Thijs Geurts van Vitelia maakte twee jaar geleden gebruik van de pensioenscan.*

Je mag ook niks meer zeggen

Het begint als een grapje waar iedereen hard om lacht en het eindigt in pesterijen waarna het slachtoffer daarvan met pijn in zijn buik naar huis gaat en niet kan slapen. Donata van der Blom is vertrouwenspersoon en komt deze vorm van ongewenst gedrag geregeld tegen. Samen met Tommy Piccirillo werkt ze vanuit Agribusiness Service voor diverse bedrijven in onze branche, van klein tot groot.

Vertrouwenspersonen hebben volgens Donata drie taken. Ten eerste helpen ze medewerkers die te maken hebben met ongewenst gedrag en problemen rondom integriteit. Ze geven voorlichting en tot slot geven ze gevraagd en ongevraagd advies.

“Als ik iemand spreek die te maken heeft met ongewenst gedrag, dan is het belangrijk om vast te stellen wat er nu precies is gebeurd. Dat doe ik door luisteren en doorvragen. Samen met de melder kijk ik naar wat de beste oplossing kan zijn. De melder heeft hier de regie in. Soms is luisteren voldoende en soms ga ik samen met de melder in gesprek met degene die het heeft veroorzaakt. Soms verwijs ik mensen door naar de huisarts als het te heftig is en er een gezondheidsrisico is”, aldus Donata. “Bij het geven van voorlichting leg ik uit wat ongewenst gedrag is en hoe je het kan voorkomen. Mijn adviezen geef ik in bijvoorbeeld jaarrapportages of tussendoor. Altijd anoniem. Ik behandel meldingen vertrouwelijk en onpartijdig, ik heb geen

oordeel over wat er gebeurt. En wat de melder zegt, is waar. Ik doe niet aan waarheidsvinding”

“Ongewenst gedrag kan vele vormen hebben. Denk aan pesten, intimidatie, ook seksueel, en agressie en geweld. Als dat iemand

“Ongewenst gedrag kan vele vormen hebben”

overkomt en die persoon kan er met collega's of leidinggevende niet over praten, dan kan hij bij de vertrouwenspersoon terecht. Mensen zijn bang en schamen zich, dat maakt het niet gemakkelijker om bij een collega of chef te rade te gaan. Laatst sprak ik iemand die door een collega werd bedreigd. Sommige zaken beginnen met een grap en lopen daarna uit de hand. Het stopt dan niet, ook niet als het slachtoffer er al lang niet meer om kan lachen.

Wat ik ook vaak tegenkom, is intimidatie door leidinggevend. 'Jij moet doen wat ik zeg, ik ben de baas.' En nog erger. Het komt schrikbarend veel voor, vooral bij bedrijven met een hoge werkdruk en bij een prestatiecultuur met bonus. En in sommige werkculturen is het moeilijk om daar iets van te kunnen of durven te zeggen. 'We lossen het zelf wel op' is dan vaak de houding.

Het komt voor dat sommige zaken lang kabbelen en dan opeens trekt iemand het niet meer en doet zijn mond open. Of de medewerker vertrekt. Mensen zijn er onzeker over, bang dat ze overdrijven en twijfelen. Maar die ene persoon is dan wel over jouw grens gegaan."

Tommy Piccirillo

"Ik zie wel een verschil tussen de oudere garde en de jeugd over wat we als grapjes accepteren en wat niet. Er kan sprake zijn van een generatiekloof. Jongeren kijken anders naar wat ongewenst gedrag is en voelen zich minder gebonden aan een organisatie. De werkgever moet dus zorgen voor een goede psychosociale sfeer, zodat er minder verzuim en verloop is. Zo ruim is de arbeidsmarkt niet. Sommige mensen roepen dan meteen: 'Je mag ook niks meer zeggen tegenwoordig.' Maar normen veranderen nu eenmaal. Vroeger rookten we in de auto en op school en dat is nu toch echt ondenkbaar."

Bedrijven kunnen hiervoor een abonnement afsluiten bij Agribusiness Service. Hiermee kunnen ze onder meer een beroep doen op de vertrouwenspersonen Donata van der Blom en Tommy Piccirillo.

Meer informatie vind je op agribusiness-service.nl/expertise/vertrouwenspersoon.

Arbeidsrisico Gegaste ladingen

Blootstelling aan gegaste ladingen is erg gevaarlijk voor je gezondheid en moet altijd worden voorkomen. Niet alleen zeecontainers, maar ook vrachtwagens, treinen en binnenvaartschepen kunnen een gegaste lading bevatten. Het arbeidsrisico gegaste ladingen in de graancao is daarom onlangs uitgebreid met de laatste drie categorieën. Vroeger ging het hier alleen om zeecontainers.

In de diervoederindustrie en graanhandel zijn methylbromide en fosfine de meest voorkomende stoffen die in containers worden gevonden. Het blijkt dat fosfine of methylbromide bijvoorbeeld aangetroffen wordt in containers met sesamzaad, grondnoten, gerst, rijst, tabak en koffiebonen of in hout dat in de vorm van stuw hout of pallets in containers wordt gebruikt. Ook kan er sprake zijn van een te laag zuurstofniveau.

Werkgevers en werknemers in de transportsector hebben voor zeecontainers een stappenplan opgesteld dat ook door bedrijven in de diervoeder en graanhandelssector moet worden gevolgd. Zo moet ieder bedrijf dat met mogelijk gegaste containers te maken krijgt, een bedrijfsbeleid opstellen met een uitgewerkte procedure hoe te handelen en een werknemersinstructie. Het bedrijf zorgt ook voor de juiste voorzieningen en opgeleide gasmeetdeskundigen, op de manier zoals die in het stappenplan zijn weergegeven.

Bij gegaste ladingen in vrachtwagen, trein of binnenvaartschip moet ook blootstelling van medewerkers aan fosfine moet te allen tijde worden voorkomen. Bedrijven moeten inkoopafspraken maken over het toedienen van fosfine aan ladingen. Ook moeten ze voor meting van verdachte ladingen zorgen en vastleggen wat ze moeten doen als de lading inderdaad gegast blijkt te zijn.

Meer informatie

www.arbocatalogusgraan.nl/gegaste-ladingen.

Achtergrond

In sommige onderdelen van onze branche bestaat altijd het risico op een explosie. Het is daarom belangrijk dat je weet waar de gevaren schuilen en hoe je een explosie kunt voorkomen. Voor je eigen veiligheid en die van anderen. Agribusiness Service heeft diverse cursussen op het gebied van ATEX ontwikkeld. Sinds kort is er ook een e-learning basis ATEX.

Kennis bijspijkeren over ATEX

Deze e-learning is een aanvulling op de bestaande basiscursus ATEX. Je kunt hem thuis of op kantoor volgen. Het voordeel is dat je geen reistijd hebt en dat je de cursus in je eigen tempo kunt volgen. De e-learning geeft inzicht in de basisbeginselen van ATEX, de risico's en de wet- en regelgeving in het kort. Na afloop begrijpt de cursist de basisbeginselen van ATEX en kan dit in de praktijk toepassen.

In eigen tempo leren

Doelgroep

De cursus is geschikt voor medewerkers in de diervoedersector zoals de technische dienst, preventiemedewerkers, productiemedewerkers, externe bezoekers, mensen die betrokken zijn bij het opstellen en onderhouden van een explosieveiligheidsdocument of die met een ander doel enige kennis op willen doen van ATEX.

In de cursus komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Wat is ATEX en waar van toepassing?
- Wet- en regelgeving (kort)
- Explosieveiligheidsdocument
- (Brandbare) stoffen
- Aanwijzen van gevaarlijke gebieden (ATEX-zones)
- Ontstekingsbronnen
- Risicoanalyse
- Maatregelen en plan van aanpak.

Licenties

Bedrijven kunnen bij Agribusiness Service licenties voor hun werknemers kopen. Vanaf 1 licentie kost dat 75 euro per licentie. Vanaf 20 licenties betaal je 70 euro per licentie en vanaf 50 licenties kost het 62 euro per licentie. De kosten zijn exclusief btw. Het is ook mogelijk om een maatwerkproduct af te nemen.

De licenties worden op naam gezet en zijn vervolgens drie maanden beschikbaar. Zodra een licentie op naam is gezet, kan deze niet meer worden overgedragen aan een andere medewerker.

Aanmelden

Meer informatie is verkrijgbaar bij Agribusiness Service BV via 085-77 319 73 of info@agribusiness-service.nl

Colofon WERKVLOER

Werkvloer is een uitgave van de Stichting Sociaal Fonds Graanbe- en verwerkende Bedrijven.

De Stichting Sociaal Fonds Graanbe- en verwerkende Bedrijven is eind 2011 opgericht door FNV, CNV Vakmensen, De Unie en Nevedi.

De Werkvloer wordt sinds 2003 uitgegeven en verschijnt vier keer per jaar. U kunt de Werkvloer digitaal ontvangen, stuur een e-mail naar de redactie van Werkvloer via: info@graancao.nl. De volgende editie zal dan digitaal verstuurd worden.

Redactie

De redactie bestaat uit Wilfred Jonkhout, Wietze Kampen, Stefan van der Linden, Henk Flipsen en Jeanette Speksnijder. Suggesties en ideeën voor de Werkvloer kunt u per e-mail sturen naar: info@graancao.nl of via telefoonnummer: 085 773 19 73. Ook voor vragen kunt u contact opnemen met de redactie van de Werkvloer.

Wilfred Jonkhout, FNV,
088 368 17 38, wilfred.jonkhout@fnv.nl

Wietze Kampen, CNV Vakmensen,
030 751 15 70, w.kampen@cnvvakmensen.nl

Henk Flipsen, Nevedi,
085 773 19 77, info@nevedi.nl

AGRIBUSINESS
SERVICE

Jeanette Speksnijder, Agribusiness Service BV
085 773 19 73, speksnijder@agribusiness-service.nl

Teksten

Sylvia Roes Communicatie

Foto's

Hein Athmer (p6), Fons van Bindsbergen

Vormgeving

Van Bindsbergen Visser

Drukwerk

Efficiënta Offsetdrukkerij BV

Copyright 2024 Stichting Sociaal Fonds Graanbe- en verwerkende Bedrijven, Rijswijk. Niets uit deze uitgave mag worden vervaelvoudigd en/of overgenomen in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën of enig andere manier, zonder schriftelijke toestemming van de Stichting Sociaal Fonds Graanbe- en verwerkende Bedrijven.

ISSN 1572-5251

De Werkvloer is gedrukt op papier met het FSC keurmerk.